

Strategii de dezvoltare locală și proiecte de infrastructură pentru orașele Orhei și Telenești, cu susținerea financiară a Uniunii Europene

Informații generale despre proiect

Proiectul "Promovarea Planificării și Implementării Participative ca mecanism eficient de abilitare a comunității și dezvoltare locală sustenabilă" a fost lansat de Business Consulting Institute în martie 2013 și va dura până în iulie 2014. Acesta este implementat în parteneriat cu autoritățile publice locale ale orașelor Orhei și Telenești și cu sprijinul financiar al Uniunii Europene.

Proiectul vine să consolideze capacitatea de cooperare a autorităților publice locale cu societatea civilă, pentru participarea activă a acesteia la dezvoltarea locală și dezvoltarea durabilă a comunităților. La implementarea acestuia contribuie funcționari publici și consilieri locali din cadrul primăriilor Orhei și Telenești, dar și societatea civilă și sectorul privat din cele două orașe.

Proiectul de față introduce concepte noi în Republica Moldova, de *Dezvoltare Bazată pe Comunitate și Planificare și Implementare Participativă*, care susțin dezvoltarea locală prin capitalul uman al comunităților.

În cadrul acestei inițiative, orașele Orhei și Telenești vor fi susținute financiar în implementarea a 4 proiecte de dezvoltare a infrastructurii locale. Proiectele prioritare sunt stabilite de către membrii acestor comunități.

În cele două orașe au fost organizate câte 4 focus grupuri, care au creat cadrul în care cetățenii să definească ei înșiși problemele care există și cele mai potrivite soluții pentru acestea. Proiectele implementate vor susține depășirea curențelor și crearea unei infrastructuri care să ofere acces la servicii mai bune. Tot în cadrul focus grupurilor, participanții au fost informați despre conceptul de *Planificare și Implementare Participativă*, despre importanța implicării în procesul de luare a deciziilor, care înseamnă accesarea la un nivel de viață corespunzător așteptărilor populației. La focus grupuri au luat parte reprezentanții autorităților locale, ai sectorului privat, ai societății civile și ai grupurilor vulnerabile.

Proiect finanțat de:

Uniunea
Europeană

Proiect realizat de:

Business
Consulting
Institute

în parteneriat cu

Primăria
orașului
Orhei

Primăria
orașului
Telenești

Strategii de dezvoltare locală pentru orașele Orhei și Telenești

Experții Institutului de Dezvoltare Urbană și membrii Consiliilor participative locale au pregătit strategii de dezvoltare locală pentru orașele Orhei și Telenești, pentru perioada 2014-2020.

Elaborarea strategiilor este a doua etapă în cadrul sarcinilor de lucru ale experților IDU. Inițial a fost realizat un audit, pentru a analiza situația orașelor, ce a fost prezentată în Profilurile dezvoltării socio-economice. Profilurile stabilesc nivelul de dezvoltare a localităților, referindu-se la potențialul socio-uman și grupurile vulnerabile, dezvoltarea economică, resursele naturale, protecția civilă, situația demografică, instituțiile sociale și unitățile economice, capacitatea autorităților locale și a societății civile de a influența dezvoltarea locală.

Scopul general al strategiilor este corelat cu rolul pe care îl are administrația publică locală în gestiunea orașelor, de a coordona activitățile inițiate de entitățile publice și private în vederea dezvoltării lor. Documentele propun un ansamblu de programe, acțiuni și proiecte prin care să fie atinse obiectivele strategice definite.

Misiunea acestor comunități și a autorităților publice locale este să susțină Orheiul și Teleneștiul în **devenirea lor europeană, astfel încât să aibă o infrastructură modernă, o populație implicată, cu acces la educație și informație, o industrie dezvoltată și un mediu favorabil dezvoltării afacerilor.**

Populația orașelor are un rol esențial în procesul de dezvoltare, pe care trebuie să îl conștientizeze și să și-l asume.

Documentul de strategie pregătit pentru orașul Telenești se bazează pe Strategia de dezvoltare socio-economică a orașului Telenești pentru anii 2012- 2016. Orheiul nu avea o strategie de dezvoltare locală și aceasta a fost elaborată în cadrul proiectului de față.

Acestea au fost coordonate cu strategiile raionale și alte documente strategice regionale, naționale și internaționale:

- ✓ Strategia de Dezvoltare Regională Centru 2010-2016 și strategiile de dezvoltare sectoriale;
- ✓ Strategia de dezvoltare Moldova 2020 și strategiile naționale sectoriale;
- ✓ Documentul Unic de Program și Planul Operațional Regional 2013-2015;
- ✓ Strategia Națională de Mediu pentru perioada 2013-2023;
- ✓ Programul național pentru eficiență energetică 2011-2020;
- ✓ Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova "Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2013-2014";
- ✓ Agenda 21 și obiectivele de dezvoltare ale mileniului (ODM);
- ✓ Strategia Europa 2020.

Strategiile sunt documente flexibile și vor putea fi adaptate la noile oportunități de dezvoltare și la prevederile programelor naționale și regionale de dezvoltare.

Obiectivele strategiilor de dezvoltare locală

Strategiile au fost concepute ca instrumente de lucru pentru administrația locală, pentru a putea planifica și gestiona dezvoltarea orașelor, precum și pentru a crește eficiența principalilor actori ai procesului de dezvoltare locală.

Realizarea strategiei înseamnă atingerea următoarelor obiective:

- ✓ Servicii accesibile și de calitate;
- ✓ Îmbunătățirea infrastructurii fizice și extinderea serviciilor conexe;
- ✓ Activitate economică dinamică și competitivă;
- ✓ Îmbunătățirea calității mediului ambiant;
- ✓ Gestionarea eficientă a resurselor disponibile;
- ✓ Bună guvernare și management eficient.

Audieri și consultări publice pe marginea strategiilor

În vederea consultării cetățenilor și pentru a afla opinia lor cu privire la documentele elaborate, strategiile au fost puse în discuție în cadrul unor audieri publice, la sfârșitul lunii decembrie (pe 18 decembrie la Telenești și 24 decembrie la Orhei). Într-o ultimă etapă, strategiile au fost prezentate Consiliilor Locale spre aprobare.

Proiectele de infrastructură care vor fi implementate la Orhei și Telenești au fost supuse consultării publice, în ambele orașe, la data la care au avut loc audierile publice.

Strategiile țin cont de carențele existente și de trebuințele comunităților. Proiectele de care vor beneficia cele două orașe au fost definite de către cetățeni, care vor putea să susțină implementarea acestora.

În cadrul inițiativei de față, vor fi implementate următoarele sub-proiecte:

- ✓ **la Orhei, va fi extins sistemul de iluminare stradală și vor fi instalate camere video în spațiul public;**
- ✓ **la Telenești, vor fi create locuri de joacă; cea de-a doua opțiune de proiect urmează să fie decisă.**

Termenul de realizare a acestora este de 6 luni. Proiectele vor îmbunătăți infrastructura, vor oferi acces la servicii mai bune și vor contribui la dezvoltarea socio-economică a orașelor.

Proiectele vor fi implementate cu bani europeni, dar se vor colecta fonduri și din orașele beneficiare și cetățenii vor putea să aducă o contribuție financiară. Participarea acestora îi va face să simtă că aceste realizări le aparțin și va crește nivelul lor de implicare.

Angajarea localnicilor în soluționarea problemelor existente, în definirea ideilor de proiecte și îndeplinirea lor va oferi un model de *Planificare și Implementare Participativă* care va putea fi preluat și de alte localități din țară.

Activități planificate în ultima etapă a proiectului

Într-o următoare etapă, participanții la cursurile din perioada estivală vor avea ocazia să meargă într-o vizită de studiu în Polonia, organizată cu sprijinul Fundației PAUCI. Aceasta va consolida cunoștințele obținute de participanți în țară. Polonia are o experiență bogată în domeniul *Planificării și Implementării Participative*, susținute de Legea privind autonomia locală, adoptată la 8 martie 1990.

Va fi publicat un Manual de proceduri cu privire la conceptele de *Dezvoltare Bazată pe Comunitate și Planificare și Implementare Participativă*. Acesta va prezenta metodologia pentru implicarea și responsabilizarea autorităților publice, societății civile, sectorului privat și grupurilor vulnerabile în procesul de luare a deciziilor, ca premisă pentru reformele democratice și dezvoltarea durabilă.

Proiectul se va încheia cu o conferință, la care vor fi prezentate realizările acestuia. La eveniment vor fi invitați participanții la activitățile anterioare, dar și membri ai comunităților vecine care doresc să învețe din experiența acumulată.